

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2021-02-04

Ärendebeteckning
343-6036-2020
Arkivbeteckning
343

1(3)

Trafikverket
Box 809
971 25 Luleå

Miljökonsekvensbeskrivning för järnvägsplan Norrbotniabanan Gryssjön - Robertsfors, Robertsfors kommun, Västerbottens län. TRV 2016/111963

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd i 2 kap 10 § andra stycket lagen (1995:1649) om byggande av järnväg att godkänna miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för rubricerad järnvägsplan, daterad 2020-12-17.

Beslutet får inte överklagas i enlighet med 5 kap 2 § andra stycket lagen om byggande av järnväg.

Beskrivning av ärendet

Med en sträcka på ca 30 km ingår järnvägsplanen Gryssjön-Robertsfors i projektet Norrbotniabanan, som är uppdelat i sju järnvägsplaner mellan Umeå och Skellefteå. Lokalisering och utformning har valts med utgångspunkten att finna en lösning som är så bra som möjligt med hänsyn till bl.a. miljöpåverkan, genomförande och ekonomi.

Från Gryssjön går järnvägen nordväst om E4, genom främst skogslandskap, fram till det öppna odlingslandskapet vid Bobacken och Dalkarlsån. Järnvägen passerar väster om odlingsmarken och bebyggelsen i Öndebyn och Junkboda och går därefter genom skogslandskapet fram till det småskaliga odlingslandskapet vid Yttre Storbäcken. Över Rickleån, odlingslandskapet, golfbanan och väg 651 planeras för en cirka 850 meter lång landskapsbro som leder fram till det planerade stationsläget.

Planen är att anlägga järnvägen med enkelspår med tre driftsplatser för tågmöten samt en regionalstågsstation i Robertsfors. Järnvägsplanen har även utformats för att möjliggöra en framtida utbyggnad av en regionalstågsstation vid Bygdeå. Den planerade järnvägen går främst på bank, men även i skärning längs vissa sträckor. Beroende på vilka åtgärder som görs varierar järnvägsmarkens utbredning mellan 50–160 meter.

Länsstyrelsen yttrade sig över en del av samrådshandlingen för denna järnvägsplan 2019-12-18. Då lämnades enbart synpunkter på utformningen av järnvägen genom riksintresset för kulturmiljö vid Robertsfors tätort. Länsstyrelsen är mycket positiv till att Trafikverket nu gör samma

bedömning som Länsstyrelsen avseende påverkan på riksintresset och väljer att anlägga järnvägen på en lång landskapsbro över de riksintressanta kulturmiljöerna.

Trafikverket begärde Länsstyrelsens godkännande av rubricerad MKB 2020-07-03. Länsstyrelsen begärde 2020-11-03 en komplettering av MKB:n avseende vattenmiljö, barriäreffekter, kulturmiljö och deponin vid Bygdeå. Trafikverket har nu kompletterat MKB:n och begärde 2020-12-18 återigen Länsstyrelsens godkännande av MKB:n

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen för rubricerad järnvägsplan följer kraven i miljöbalken. De kompletteringar som Trafikverket har gjort motsvarar de kompletteringar som Länsstyrelsen begärde 2020-11-03.

Länsstyrelsens bedömning är att projektets lokalisering, omfattning, utformning och konsekvenser på ett godtagbart sätt redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen. Denna kan därmed ställas ut för granskning och ligga till grund för prövning av järnvägsplanen.

Upplysningar och synpunkter inför kommande skeden

Nedan följer upplysningar och synpunkter inför kommande skeden. Dessa påverkar inte Länsstyrelsens beslut att godkänna miljökonsekvensbeskrivningen.

Idrottsplatsen

Det är positivt att MKB:n har kompletterats med information om hur järnvägsplanen påverkar den befintliga idrottsplatsen i Robertsfors. Utöver den påverkan som nu beskrivs i MKB:n kan det, om befintlig idrottsplats ligger kvar, bli svårt att hitta lämpliga ytor för funktioner som behövs eller är önskvärda i stationens närhet. Det handlar t.ex. om stationshus, angöring, pendlarparkering, service, bostäder och arbetsplatser. Att sådana funktioner ligger i ett stationsnära läge utgör, som tidigare nämnt, en viktig förutsättning för att kunna nå nationella målsättningar om en långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur och en god bebyggd miljö. Detta tillsammans med de trafiksäkerhetsrisker som byggskedet förväntas innebära för oskyddade trafikanter gör att Länsstyrelsen ser det som mindre lämpligt att idrottsplatsen ligger kvar under byggnation och drift av järnvägen.

I stället för att Trafikverket ska lägga sina resurser på att åtgärda de trafiksäkerhetsrisker som en tillfällig lösning kräver anser Länsstyrelsen att en långsiktig lösning bör hittas redan nu. Det är i sammanhanget viktigt att inblandade aktörer tillsammans söker en väg framåt som både är gynnsam ur ett samhällsekonomiskt perspektiv och för en hållbar samhällsutveckling i stort.

Buller

Länsstyrelsen noterar att den nya förskolebyggnaden i Robertsfors tätort, som uppfördes 2020, inte är inkluderad i de bullerberäkningar som presenteras i MKB:n. Förskolebyggnaden ligger ca. 350 meter från planerad järnvägsmark. Trafikverket har 2021-02-02 meddelat Länsstyrelsen att de gör bedömningen att riktvärdena på skolområdet bör kunna uppfyllas utan ytterligare åtgärder på järnvägsbanken, men att en kompletterande beräkning bör göras för att vara helt säkra. Länsstyrelsen förutsätter att dessa beräkningar finns tillgängliga i granskningsskedet och i samband med vår tillstyrkan av fastställelse samt att erforderliga skyddsåtgärder vidtas för att klara riktvärdena för buller.

Deponin vid Bygdeå

Som Länsstyrelsen tidigare har framfört bör grävningsarbeten i närheten av eller i den före detta deponin vid Bygdeå undvikas. I ett av grundvattenproverna indikerades förekomst av olja i fält vid deponin, men olja har ännu inte analyserats. Trafikverket har uppgett att innan arbeten med planerad omledningsväg och ombyggnation av väg 664 påbörjas ska kompletterande jord- och grundvattenprovtagning genomföras vid avfallsdeponin och området som berörs av arbetena med omledningsvägen. Vid dessa provtagningar är det av stor vikt att olja analyseras.

Återanvändning av massor

Länsstyrelsen vill påpeka att det på flera ställen i MKB:n felaktigt anges att tillstånd vid återanvändning av massor söks hos tillsynsmyndigheten. Det som gäller är att tillstånd söks hos tillståndsmyndigheten Miljöprövningsdelegationen Västerbotten.

Skyddsavstånd

Av MKB:n anges att idrottsplatsen ligger längre ifrån järnvägen än det rekommenderade skyddsavståndet på 65 meter och att risken därför bedöms som acceptabel och att inga ytterligare riskreducerande åtgärder behövs. Länsstyrelsen vill förtydliga att de skyddsavstånd som anges i *Riktlinjer för fysisk planering – Skyddsavstånd till transportleder för farligt gods i Norrbottens och Västerbottens län* endast omfattar en analys av risk för olyckor vid transport av farligt gods samt mekanisk skada vid urspårning. Skrivningen kan lätt tolkas som att även övriga riskkällor, exempelvis buller och vibrationer, omfattas i angivna skyddsavstånd.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med samhällsplanerare Johanna Wadstein som föredragande.